

เครื่องดับเพลิงเจ้าปัญหา!

มีคำถามมากมาย เครื่องดับเพลิงยกหัว ชนิดผงเคมีแห้งสำหรับดับเพลิงประเภท A B C (บางที่รวม D เข้าไปด้วย) หรือเรียกว่า “**เครื่องดับเพลิงเอนกประสงค์**” ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในเมืองไทย มีกฎหมายบังคับหรือไม่? เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ค่อนข้างสับสน เครื่องดับเพลิงหลายสิบยี่ห้อในท้องตลาด คุณภาพแตกต่างกันราวฟ้ากับเหว มีการห้ามนราศากันอย่างดุเดือด!

อะไรคือมาตรฐาน?

อะไรคือข้อบังคับ?

ผู้ซื้อบางคนก็ไม่รู้ว่า เครื่องดับเพลิงผงเคมีแห้งมีกฎหมายควบคุมอยู่ หากซื้อของที่ไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดถือว่ามีความผิด แต่ผู้ชาย

ที่ขายของที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายบังคับจะมีความผิดหนักกว่า แต่ใครจะเป็นคนควบคุมความไม่ถูกต้องตรงนี้

ในการติดตั้งเครื่องดับเพลิงในโรงงานหรือสถานประกอบการต่างๆ นั้น เจ้าของหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง ข้อ 16 การใช้เครื่องมือดับเพลิงแบบมือถือ นายจ้าง ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามประเภทของเพลิง ดังต่อไปนี้
 - ก. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้

น้ำสะสมแรงดันหรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภทเอ

ข. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ โฟม หรือผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภทบี

ค. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ ผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท ซี

ง. ให้ใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามชนิดของสารเคมีที่สามารถดับเพลิงประเภท ดี

จ. ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงที่อาจเกิดอันตรายของสารพิษ เช่น คาร์บอนเตตราคลอไรด์

(2) ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงตามชนิด จำนวน และให้ทำการติดตั้งดังต่อไปนี้

ก. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท เอ ชนิดของเครื่องดับเพลิงที่ใช้ให้คำนวณตามพื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยที่กำหนดตามตาราง...

ข. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท บี ชนิดของเครื่องดับเพลิงที่ใช้ให้ติดตั้งโดยมีระยะห่างจากวัสดุที่จะก่อให้เกิดเพลิงประเภท บี ในสถานที่ตามสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยตามที่กำหนดในตาราง...

ค. เครื่องดับเพลิงที่กำหนดไว้ใน (2) ต้อง

มีมาตรฐานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ
ง. เครื่องดับเพลิงแบบมือถือทุกเครื่อง
ต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แสดงว่าเป็น
ชนิดใด ใช้ดับไฟประเภทใด เครื่องหมายหรือ
สัญลักษณ์ต้องมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจนใน
ระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้าสิบเซนติเมตร

พิจารณาตาม ค. เครื่องดับเพลิงที่กำหนด
ไว้ใน (2) ต้องมีมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด
หรือยอมรับ ดีความได้ว่า เครื่องดับเพลิงแบบ
มือถือที่ใช้ดับเพลิงประเภท เอ และเครื่องดับ
เพลิงแบบมือถือที่ใช้ดับเพลิงประเภท บี ต้องมี
มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับซึ่ง
ปัจจุบันมาตรฐานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ
ได้แก่ **มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
(มอก.) 332-2537 เครื่องดับเพลิงยกหิ้ว
ชนิดผงเคมีแห้ง** (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27
มีนาคม 2538) ซึ่งเครื่องดับเพลิงเอกประสงค์
ที่ดับไฟได้ทั้งประเภท A B C หรือบางยี่ห้อรวม
ประเภท D เข้าไปด้วยนั้น เข้าเกณฑ์บังคับตาม
มาตรฐานนี้ และยังมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
(มอก.) 882-2532 เครื่องดับเพลิง
ยกหิ้วชนิดโฟม (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17
มีนาคม 2534) สำหรับการดับไฟประเภท B
โดยเฉพาะ แต่ในทางปฏิบัติ เครื่องดับเพลิงยก
หิ้วชนิดโฟมไม่ค่อยเป็นที่นิยมใช้กันเท่าใดนัก
ดังนั้น บทความนี้จะจึงจะเน้นไปที่เครื่องดับเพลิง
แบบยกหิ้วชนิดผงเคมีแห้งตามมาตรฐาน มอก.
332-2537 เป็นหลัก

พูดง่าย ๆ เครื่องดับเพลิงสำหรับใช้ดับไฟ
ประเภท A และ B ที่จะใช้ในสถานประกอบการ
ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกัน
และระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อ
ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง ต้อง
เป็นเครื่องดับเพลิงได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม
นั่นก็คือ เครื่องดับเพลิงยกหิ้วชนิดผงเคมีแห้งที่
ได้มาตรฐาน มอก. 332-2537 ซึ่งผู้ซื้อจะต้อง
ตระหนักข้อนี้ไว้ แม้ว่าจะไม่มียี่ห้อไหนใด ๆ
สำหรับผู้ฝ่าฝืน (ผู้ซื้อเครื่องดับเพลิงผงเคมีแห้ง

ไม่ได้มาตรฐาน มอก. 332-2537) แต่ข้อบังคับ
ข้อ 39 ในประกาศฉบับนี้ระบุไว้ “เมื่อปรากฏว่า
นายจ้างหรือลูกจ้างฝ่าฝืนประกาศนี้ พนักงาน
เจ้าหน้าที่อาจให้คำเตือนเพื่อให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือนเสียก่อนก็ได้”
หมายความว่า เจ้าหน้าที่จะสั่งให้ยกเครื่องดับ
เพลิงที่ไม่ถูกต้องเหล่านั้นทิ้งไป แล้วบังคับให้ซื้อ
ถึงที่ถูกต้องเข้ามาติดตั้งแทน แน่นนอนที่สุด ผู้ซื้อ
จะสูญเสียเงินเปล่าและต้องเสียเวลาติดตั้งเครื่อง
ดับเพลิงใหม่อีกครั้ง

ประเด็น “มอก. 332-2537” นี้แหละ
สำคัญมาก เพราะปรากฏว่า มีเครื่องดับเพลิงที่
วางขายหรือเซลแมนเอาไปขายถึงโรงงานเป็น
เครื่องดับเพลิงที่ไม่ได้รับมาตรฐาน มอก. 332-
2537 อย่างแท้จริง แม้บนตัวเครื่องดับเพลิงจะ
มีป้ายติดชัดเจนว่าได้รับมาตรฐานนี้ แต่พอสืบ
สาวราวเรื่องไปลึก ๆ กลับกลายเป็นของปลอม
ส่วนเขาจะอย่างไรก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละ
รายเราไม่พูดถึง รู้เพียงแต่ว่ามีลูกค้าหลายราย
มาบอกเล่าเก้าสิบให้ฟังพร้อมบอกขอให้เราขยาย
ความให้ทราบโดยทั่วกันว่า มีเรื่องทำนองนี้เกิด
ขึ้นในวงการเครื่องดับเพลิงของประเทศไทย

ถามว่า ผู้ผลิตเครื่องดับเพลิง มอก. ปลอม
มีความผิดหรือไม่และอย่างไรจะตรวจสอบได้
ขอตอบว่า ผิดเต็มประตูเลยครับ ส่วนการตรวจ
สอบนั้น ผู้ซื้อจะต้องติดต่อสอบถามไปยังสำนัก
งานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยตรง
ถามเลยว่า เครื่องดับเพลิงยี่ห้อไหนของบริษัทนี้ได้
รับมาตรฐาน มอก. 332-2537 จริงหรือไม่

สำหรับกฎหมายที่ใช้ควบคุมเครื่องดับ
เพลิงมาตรฐาน มอก. 332-2537 คือ พระราช
บัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.
2511 ประกาศใช้ตั้งแต่จอมพลถนอม กิตติขจร
เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
เรื่อยมา ล่าสุดเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 6
เมื่อปี 2548

สาระสำคัญในพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งใช้กับสินค้าทุกชนิด
ที่บังคับให้ได้มาตรฐาน มอก. รวมถึงเครื่องดับ
เพลิงผงเคมีแห้งด้วยนั้น มีอยู่สองส่วนคือ

1. ส่วนการบังคับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมาย

2. ส่วนกำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ในส่วนการบังคับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายบังคับ พระราชบัญญัติ ฉบับนี้กำหนดลักษณะผลิตภัณฑ์ออกเป็นกลุ่มๆ ดังต่อไปนี้

- กลุ่มผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ผู้ผลิต ทำการผลิตและจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน กับสินค้าของตัวเองตามมาตรา 16
- กลุ่มผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ผู้ผลิต ทำการผลิตตามมาตรา 20
- ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้ามาจาก ต่างประเทศเพื่อจำหน่ายภายในประเทศตาม มาตรา 21

ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น จะต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบ และจะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยผลิตภัณฑ์ฯ ตามมาตรา 16 จะแสดงเครื่องหมาย มาตรฐานที่แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ฯ ตามมาตรา 20 และมาตรา 21 ตามข้อบังคับในกฎกระทรวง กำหนดลักษณะเครื่องหมายมาตรฐานสำหรับ แสดงกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2549 โดยให้ใช้วิธีการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานนั้น ตามข้อบังคับในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน กับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550

ข้อความในกฎหมายที่อ้างถึง มีดังนี้

มาตรา 16 ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใด ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนด มาตรฐานแล้วจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน กับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ต้องให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการ ออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 20 ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใด ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดง หลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและ ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการ ออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใด นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อ จำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาต จากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการ ออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 25 การโอนใบอนุญาตที่ออก ให้ตามมาตรา 16 มาตรา 20 และมาตรา 21 จะกระทำได้อันเมื่อได้รับใบอนุญาตให้ออนใบ อนุญาตจากคณะกรรมการ

เมื่อได้ยื่นคำขอโอนใบอนุญาตตามวรรค หนึ่งแล้วให้ผู้ยื่นคำขอแสดงหรือใช้เครื่องหมาย มาตรฐาน หรือทำ หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เป็น ไปตามมาตรฐาน แล้วแต่กรณีต่อไปได้จนกว่า จะมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ออนใบอนุญาต โดยถือว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับใบ อนุญาตซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการจะต้องพิจารณาคำขอโอน ใบอนุญาตและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสาม สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าคำ ขอโอนใบอนุญาตดังกล่าวได้รับการอนุญาตและ คณะกรรมการจะต้องออกใบอนุญาตให้ออน ใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า

ข้อ 4 บรรดาเครื่องหมายมาตรฐานที่แสดงกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไป

สำหรับเครื่องดับเพลิงเจ้าปัญหาที่สร้างความปั่นป่วนให้กับวงการก็คือ เครื่องดับเพลิงที่ไม่ได้ผลิตจากโรงงานซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 และมาตรา 20 รวมถึงบางส่วนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศที่ไม่ผ่านการตรวจสอบและออกใบอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา 21 แต่ส่วนใหญ่จะเป็นชนิดที่เป็นไม้ไปตามมาตรา 20 ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นเครื่องดับเพลิงเถื่อนได้อย่างเต็มปากเต็มคำ

เราไม่ระบุนัยชื่อเครื่องดับเพลิงเจ้าปัญหาหรอกครับ เราเพียงเสนอแนะให้ผู้ซื้อมีแนวทางในการพิจารณาเพื่อใช้ในการตัดสินใจเท่านั้น!

เมื่อบริษัทใดบริษัทหนึ่งทำผิดกฎหมายก็ต้องได้รับโทษ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดปี 2548 กำหนดไว้ค่อนข้างแรง แต่ก็ยังมีคนกล้าฝ่าฝืนอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน (หมู่มักแล้วน้ำร้อน) ก่อนอื่นมาดูฐานความผิดในพระราชบัญญัติฯ ซึ่งระบุไว้ชัดเจน ดังต่อไปนี้

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 หรือ

มาตรา 21 ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน

มาตรา 34 ในการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงชื่อผู้รับใบอนุญาต หรือเครื่องหมายการค้าของผู้รับใบอนุญาตที่จดทะเบียนแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

มาตรา 36 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยรู้ยู่ว่าเป็นไปตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ มาตรา 29 หรือมาตรา 33 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือโดยรู้ยู่ว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 มาตรา 32 หรือมาตรา 35

มาตรา 36/1 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรมโดยรู้ยู่ว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อการส่งออกตามมาตรา 20 ตรี เว้นแต่เป็นการจำหน่ายเพื่อการส่งออก

จากข้อมูลร้องทุกข์ของผู้เสียหายประโยชน์ (ผู้ซื้อ) ฐานความผิดส่วนใหญ่จะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 และมาตรา 36 นั่นคือ ไม่ใช่ผู้ได้รับใบอนุญาตแต่กลับใช้เครื่องหมายมาตรฐานกับสินค้าตัวเอง มีการโฆษณา ขาย หรือเก็บไว้ขายเครื่องดับเพลิงที่ผลิตหรือนำเข้าโดยไม่ได้รับการตรวจสอบและออกใบอนุญาตโดยคณะกรรมการ มอก. ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องดับเพลิงที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรา 16 มาตรา 20 และ มาตรา 21 รวมถึงมาตราอื่นๆ ที่ระบุไว้

ในส่วนการลงโทษผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้เจ้าหน้าที่กระทำได้ ดังนี้ **มาตรา 44** ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ

(3) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า

(ก) ไม่เป็นไปตามมาตรา 16 มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 20 ตรี มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ มาตรา 29 หรือมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง

(ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไข

ไซที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 20 ทวิ
วรรคสอง มาตรา 20 ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา
21 ทวิ วรรคสอง

(ค) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือ
แสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 31 มาตรา 32 หรือมาตรา 35 หรือ

(ง) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการ
ส่งออกที่ถูกเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา 39 ตริ
มาตรานี้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัด
เครื่องดับเพลิงเถื่อน (ผลิตหรือนำเข้าโดยผู้ไม่
ผ่านการตรวจสอบและไม่ได้รับใบอนุญาต) และ
มีการใช้เครื่องหมายมาตรฐานไม่เป็นไปตามที่
กฎหมายกำหนด (ไม่มีสิทธิใช้แต่ละเม็ดใช้)

อย่างไรก็ตาม บทลงโทษหนักในพระราช
บัญญัติฉบับนี้ ได้แก่

มาตรา 48 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20
หรือมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสอง
ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
หมายความว่า ผู้ผลิตรายใดที่ไม่ได้รับใบ
อนุญาตให้ทำผลิตภัณฑ์ดับเพลิง มอก. 332-
2537 แต่ไปทำการผลิตเพื่อจำหน่ายหรือนำไป
ใช้หรือการอื่นใดก็ตาม แสดงว่าไม่ปฏิบัติตาม
ข้อบังคับในมาตรา 20 เช่นเดียวกับผู้นำเข้าที่นำ
เข้าเครื่องดับเพลิงจากต่างประเทศเพื่อนำมา
จำหน่ายโดยไม่นำไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและ
ออกใบอนุญาตถือว่าไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21
โทษคือ จำคุก 2 ปี ปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับใบอนุญาต
ให้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดับเพลิง มอก. 332-
2537 แต่ได้ทำการผลิตหรือนำเข้าซึ่งจะถือว่า
เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายแล้ว ผู้ที่ได้รับใบ
อนุญาตให้เป็นผู้ผลิตและผู้นำเข้า หากไม่ปฏิบัติ
ตามข้อบังคับในพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จะได้
รับการลงโทษเช่นเดียวกัน ดังนี้

มาตรา 54 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืน
มาตรา 35 ต้องระวางโทษดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตาม
มาตรา 16 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน
หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตาม
มาตรา 20 หรือมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

หากผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและต้อง

การแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์แต่
ได้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่
ไม่ได้มาตรฐาน เข้าข่ายมีพฤติกรรมหลอกลวง มี
ความผิดจำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับตั้งแต่หนึ่ง
แสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีเดียวกัน หากเป็นผู้ผลิตหรือผู้นำ
เข้าจะมีโทษหนักกว่า นั่นคือ จำคุกไม่เกินสองปี
ปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อีกประเด็นหนึ่งที่ผู้ซื้อควรระวังทราบไว้
ได้แก่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมาย
มาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) ตามกฎหมาย
ใหม่ ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมาย
**มาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.
2550** ดังต่อไปนี้

ข้อ 3 ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16
มาตรา 20 หรือมาตรา 21 แล้วแต่กรณี เป็น
ผู้จัดทำเครื่องหมายมาตรฐาน

ข้อ 4 การแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
ให้แสดงให้เห็นได้ง่ายและชัดเจนไว้ที่

(1) ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และจะแสดง
ไว้ที่สิ่งบรรจุ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ หรือสิ่งผูกมัดอีก
ด้วยก็ได้

(2) สิ่งบรรจุ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ หรือสิ่งผูก
มัด ถ้าไม่อาจแสดงหรือไม่สะดวกที่จะแสดงเครื่อง
หมายมาตรฐานไว้ที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ถ้า

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่จะแสดงเครื่องหมาย
มาตรฐานตามวรรคหนึ่งทำจากโรงงานภายใน
ราชอาณาจักรสองแห่งขึ้นไป และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
นั้นใช้เครื่องหมายการค้าอย่างเดียวกัน
ให้ระบุชื่อและที่ตั้งของโรงงานที่ผลิตผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมนั้นด้วย ถ้าไม่อาจระบุชื่อและที่ตั้ง
ของโรงงานนั้น จะใช้รหัสแสดงชื่อและที่ตั้งของ
โรงงานก็ได้

ข้อ 5 ในการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
ให้แสดงดังต่อไปนี้

(1) ให้ระบุหมายเลขมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมที่ได้รับใบอนุญาตให้เห็นได้ง่าย
และชัดเจนไว้ใต้หรือข้างเครื่องหมายมาตรฐาน

(2) ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่
จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ได้รับใบอนุญาต
ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตั้งแต่สอง
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นไป ให้ระบุ
หมายเลขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้รับ
ใบอนุญาตไว้ในที่ใกล้เคียงกันให้เห็นได้ง่าย
และชัดเจน

หากการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานตามวรรคหนึ่งทำให้เกิดความสำคัญผิดว่าเครื่องหมายมาตรฐานที่จะแสดงนั้นเป็นของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใด ให้มีข้อความเพื่อแสดงว่าเครื่องหมายมาตรฐานแต่ละเครื่องหมายนั้น เป็นของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใด

ข้อ 6 การแสดงเครื่องหมายมาตรฐานนั้น ให้แสดงชื่อเต็มหรือชื่อย่อของผู้รับใบอนุญาต หรือแสดงเครื่องหมายการค้าของผู้รับใบอนุญาต ที่จดทะเบียนแล้วไว้ในที่ใกล้เคียงกันให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ชื่อย่อของผู้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด

กล่าวโดยสรุป เครื่องดับเพลิงยกหัวชนิดผงเคมีแห้ง เป็นผลิตภัณฑ์ที่บังคับเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก. 332-2537) หมายความว่า ถ้าเครื่องดับเพลิงผงเคมีแห้งยี่ห้อใดที่มีลักษณะไม่ตรงตามข้อบังคับใน

มาตรฐานดังกล่าวจะถือว่าเป็นเครื่องดับเพลิงผิดกฎหมายหรือ “**เครื่องดับเพลิงเถื่อน**”

ในทางเทคนิค เราไม่อาจจะรู้ว่าเครื่องดับเพลิงยี่ห้อใดได้มาตรฐาน มอก. 332-2537 หรือไม่ เพราะทุกเครื่องมีเครื่องหมายมาตรฐานกำกับชัดเจน เมื่อให้ทดสอบประสิทธิภาพการดับไฟ ผลก็ออกมาเป็นที่น่าพอใจของผู้ซื้อ? ถ้าเราไม่สืบข้อมูลให้ลึกลงไปก็อาจไม่ทราบจริงๆ ว่า เครื่องดับเพลิงที่เซลแมนกำลังนำเสนออยู่ต่อหน้า ไม่เคยเข้ารับการทดสอบ/ตรวจสอบเพื่อออกใบอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม

จริงๆแล้ว เราไม่ควรจะเกรงใจเซลแมนหรือใครครับ เมื่อสงสัยว่าเครื่องดับเพลิงยี่ห้อใดได้ มอก. จริงหรือไม่? ก็ถามตรงๆ ไปเลย แต่หากคำตอบไม่เป็นที่พอใจก็ขอดูเอกสารที่ราชการออกให้ ได้แก่ ใบอนุญาตให้ทำเครื่องดับเพลิงกรณีอ้างว่าผลิตจากโรงงานที่ได้รับใบอนุญาต

หรือใบอนุญาตให้นำเข้าอย่างถูกต้อง หากเป็นเครื่องดับเพลิงนำเข้า

คำว่า “ถูกต้องตามกฎหมาย” คือ เป็นไปตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยพิจารณาประเด็นสำคัญตามที่เราได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในบทความนี้

เมื่อเซลแมนนำเสนอสารมายืนยัน สมมติว่าเราไม่เชื่ออีก คราวนี้ก็ต้องสืบหาความจริงเอาเองสิ่งที่จะยืนยันได้ดีที่สุดได้แก่ ฐานข้อมูลจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) อยากรู้อะไรๆ ก็ไม่ยากครับ และใช้เวลาไม่มากด้วย

ในบางกรณี **แค่สามัญสำนึกและการสังเกตด้วยตาเปล่า** เราก็พอจะมองออก **ยี่ห้อไหนได้มาตรฐาน ยี่ห้อไหนไม่ได้มาตรฐาน แต่เพื่อไม่ให้เป็นการตัดสินที่มีอคติ เราควรจะมีหลักฐานความจริงด้วยเอกสารจากทางราชการที่สำคัญคือ “วิธีนี้อาจเป็นคำตอบสุดท้ายที่คนขายเครื่องดับเพลิงเจ้าปัญหายอมจำนน!”**